

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta

Název práce: Migranti na trhu práce v ČR.

Autor: Bc. Petra Lechmanová

Vedoucí práce: Mgr. Karolína Dobiášová

Vzhledem k současné migrační vlně a diskuzím na téma ekonomických migrantů si autorka vybrala aktuálním téma. Navíc se jí podařilo zúžit ho na oblast, která zůstává většinou na okraji zájmu, protože se dotýká vysoce vzdělaných migrantů.

Cíl práce, kterým je „zjistit, jak je implementována migrační politika a politika zaměstnanosti v oblasti zaměstnávání vysoce kvalifikovaných migrantů ze třetích zemí v současné době v České republice a identifikovat klíčové problémy v této oblasti vzhledem ke zvoleným klíčovým aktérům.“ (s. 13) i dílčí cíle byly naplněny a na výzkumné otázky odpovězeno.

Diplomová práce je členěna na následující části: Úvod, 1. Úvod do výzkumného problému, 2. Zvolené metody, metodická východiska, 3. Teoretická východiska, 4. Modré karty, 5. Empirická část, Závěr. **Struktura** je přehledná a logická.

V oblasti **metodologie** autorka kromě tradičního desk research zvolila kvalitativní přístup a založila svůj výzkum na polostrukturovaných rozhovorech s experty a vysoce kvalifikovanými cizinci. Dále využila i heuristiky analýzu aktérů a strom problémů. Trochu nelogicky působí výběr aktérů (str. 18), kdy autorka vybírá pro rozhovory cizince a zprostředkovatele žádostí o modré karty, přitom nejen z analýzy aktérů vyplývá, že hlavním hráčem je státní sektor, zejména Ministerstvo vnitra. Navíc v tabulce 1.5 přehledu respondentů hned jako u první respondentky uvádí její vztah k problematice jako „pracovnice ve státní správě“ (str. 21), přitom z rozhovoru (str. 62) vyplývá, že jde o bývalou pracovníci. Bylo by dobré uvést, jak dlouho ve státní správě nepracuje, případně zda v současné době pracuje stále v oblasti vztahující se ke zkoumané problematice, a dále ujasnit, zda její odpovědi prezentují státní správu. Osobně bych se přimlouvala za to, aby podíl respondentů reprezentujících státní správu v rámci výzkumu byl vyšší.

Na začátku práce autorka uvádí čtenáře do výzkumného problému. Malou poznámku mám k použití grafů 1.2 a 1.3, kdy v textu se autorka odvolává na dopad zavedení elektronického podávání žádostí na zkrácení čekací lhůty v případě Švédska, Dánska, Velké Británie a Finska, v grafu 1.2 je však

zastoupeno pouze Finsko. V grafu 1.3 pak chybí Velká Británie. Navíc autorka nevysvětluje, proč Portugalsko, Německo a Belgie jsou na tom stejně dobře či lépe, ačkoliv elektronické podávání žádostí neumožňují. Pravděpodobně elektronické podávání žádostí není vysvětlující proměnou délky čekací lhůty. Text práce by měl s grafy korespondovat nebo by ho autorka měla interpretovat kritičtěji. Nešťastné se mi jeví i její hodnocení české migrační politiky založené na zdrojích z roku 2005 či 2006 (str. 10). V případě stromu problémů (schéma 1.1 na str. 12) vidím nelogičnost v hlavním problému, kdy by mělo být jasně hovořeno o „neefektivitě“, jinak by důsledky problému nedávaly smysl. I přesto mi definice hlavního problému „*Neefektivita úřadů v administrativním procesu s cizinci způsobená implementací politiky*“ přijde téměř identická s důsledkem „*Snížená efektivita úřadů důsledkem nastavení politiky*“.

Z hlediska **teoretických východisek** si autorka vybrala relevantní koncepty, konkrétně teorii implementace a teorie věnující se migraci (neoklasické, migračních sítí, kumulativní příležitosti a institucionalismu). Kapitola je pěkně zpracovaná. Velkou výhradu však mám k faktu, že podkapitoly jsou založeny de facto na jediném zdroji. Text k implementaci od kapitoly 3.1.1 (str. 25) do kapitoly 3.1.3 (str. 35) vychází pouze z publikace Winklera z roku 2002. Celá podkapitola 3.2 *Teorie věnující se migraci* pak čerpá pouze z publikace Barša, Brašová (2005). V teoretické části diplomové práce bych očekávala od magisterské studentky bohatší práci se zdroji. Takto není zřejmá přidaná hodnota.

Ve čtvrté kapitole se autorka věnuje již problematice modrých karet. V podkapitole 4.1 *Legislativní ukotvení* uvádí dlouhý výčet relevantních norem, což samo o sobě není špatné, pokud na takový výčet navazuje další analýza. Autorka však pouze konstatuje, že z výčtu vyplývá, že „*jde o komplexní systém, který není postavený pouze na jedné normě*“ (str. 42) Další část 4.1.1 *Jak modrá karta funguje – administrativní proces* je značně popisná, na druhou stranu jde o potřebné vysvětlení, jen autorka mohla více zdůraznit, proč je mu věnován takový prostor. Poznámku mám k podkapitole 4.2 *Současné nastavení pracovně - migrační politiky v ČR ve vztahu ke kvalifikovaným pracovníkům ze třetích zemí*. Oceňuji, že autorka se věnuje Migračnímu manifestu, i když postrádám vysvětlení nebo zdůraznění toho, proč je v práci zařazen. Tím nechci říci, že by v práci neměl být, spíše bych více zdůraznila jeho význam a propojení k samotné diplomové práci.

Pátá kapitola je věnována již samotnému výzkumu. V kapitole autorka představuje řadu zajímavých zjištění, celkově ale kapitola působ trochu neuspořádaně. Pozitivně hodnotím identifikaci klíčových problémů.

V práci se kromě překlepů objevuje řada matoucích formulací, viz „*Manifest poukazuje na to, že zaměstnanci v rámci státní správy jsou vzděláváni nekonceptně, velkou zásluhu na tom hrají nevládní organizace.*“ (str. 52), jakoby nevládní byly zodpovědné za nekonceptní vzdělávání zaměstnanců státní správy. Obdobně je nicneříkající věta „*supervizi by viděl jako vhodné řešení supervize*“ (str. 72).

Celkové hodnocení práce: Předložená práce je v souladu s požadavky na diplomovou práci. I přes výše zmíněné výhrady **doporučuji práci k obhajobě** a navrhuji hodnotit jako „**dobrou**“.

V Praze dne 12.6. 2016

Ing. Mgr. Olga Angelovská